

De numeralia

De hoofd- en rangtelwoorden

	hoofdtelwoorden	rangtelwoorden
I	unus, una, unum	primus
II	duo, duae, duo	secundus, a, um alter, altera, alterum
III	tres, tria	tertius
IV	quattuor	quartus
V	quinque	quintus
VI	sex	sextus
VII	septem	september, -bris, -bre septimus
VIII	octo	october octavus
IX	novem	november nonus
X	decem	december decimus
XI	undecim	undecimus
XII	duodecim	duodecimus
XIII	tredecim	tertius decimus
XIV	quattuordecim	quartus decimus
XV	quindecim	quintus decimus
XVI	sedecim	sextus decimus
XVII	septemdecim	septimus decimus
XIIX	duodeviginti	duodevicesimus
XIX	undeviginti	undevicesimus
XX	viginti	vicesimus
XXI	unus et viginti	
XXX	triginta	tricesimus
XL	quadraginta	quadragesimus
L	quingenta	quingagesimus
LX	sexaginta	sexagesimus
LXX	septuaginta	septuagesimus
LXXX	octoginta	octogesimus
XC	nonaginta	nonagesimus
C	centum	centesimus
CC	ducenti, ae, a	ducentesimus
CCD	trecenti	trecentesimus
CD	quadringenti	quadringentsimus
D	quingenti	quingentesimus
DX	sescenti	sescentesimus
DXX	septingenti	septingentesimus

CCM	octingenti	octingentesimus
CM	nongenti	nongentesimus
M	mille	millesimus
MM	duo milia	bis millesimus

Van de hoofdtelwoorden zijn alleen de getallen unus, duo en tres verbuigbaar. Overigens wordt ambo (beide) precies als duo verbogen.

casus	m	f	n	m	f	n
nom.s.	unus	una	unum	duo	duae	duo
gen.	unius	unius	unius	duorum	duarum	duorum
dat.	uni	uni	uni	duobus	duabus	duobus
acc.	unum	unam	unum	duo(s)	duas	duo
abl.	uno	una	uno	duobus	duabus	duobus

casus	m/f	n
nom.s.	tres	tria
gen.	trium	trium
dat.	tribus	tribus
acc.	tres	tres
abl.	tribus	tribus

Mille en milia

Mille (1000) is een onverbuigbaar telwoord: mille milites: duizend soldaten. Als je het echter over 2000 of meer hebt, moet je het substantivum milia (n.pl. 3^e decl.) gebruiken + genitivus. Voorbeeld 3000 soldaten: tria milia militum.

casus	m/f
nom.s.	milia
gen.	milium
dat.	milibus
acc.	milia
abl.	milibus

Nota Bene:

1. Bij tientallen staat of het kleinste voorp gevolgd door 'et' en dan komt het grootste: unus et viginti, of je begint met het grootste en daarachter zet je het kleinste: viginti unus. Bij grotere getallen dan tientallen staat het grootste voorop: centum viginti.
2. Zoals 18 en 19 gaan, gaan ook getallen als 28, 39 etc.: duodetriginta en undequadraginta.
3. Rangtelwoorden: unus et vicesimus = vicesimus primus
4. Bij substantiva die alleen in het meervoud voorkomen zoals castra n.pl. gebruikt men om de hoeveelheid aan te geven de distributiva:
 - a. bina castra – twee maal een kamp = twee kampen
 - b. trinae litterae – drie brieven (n.b. unae litterae – één brief)
5. Vermenigvuldigen doe je met adverbialia en de distributiva:
 - a. ter trina sunt novem

Romeinse cijfers

I	1	XX	20
II	2	XXX	30
III	3	XL	40
IV	4	XLV	45
V	5	XLIV	44
VI	6	XLVII	47
VII	7	III	58
VIII	8	L	50
IX	9	C	100
X	10	M	100

Numerailia distributiva en adverbialia

distributiva		adverbialia	
singuli, ae, a	telkens één	semel	een maal
bini	telkens twee	bis	twee maal
terni/trini	telkens drie	ter	
quaterni	telkens vier	quater	
quini	telkens vijf	quinqies	
seni	telkens zes	sexies	
septeni	telkens zeven	septies	
octoni	telkens acht	octies	
noveni	telkens negen	novies	
deni	telkens tien	decies	